№ 86.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

w WILNIE V. S. 28. PAZDZIERNIKA 1803. ROKU WE SRODĘ

z Wilna 28 Października

Uniwersytet Wileński i szkoły iego wydziału nowém dobrodzieystwem Monarszem udarowane zostały; Nayiaśnieyszy Imperator JM. Dnia 3 8bra teraźnieyszego oprócz summy Etatem dnia 18 Maia zeszłego na utrzymanie Uniwersytetu przeznaczoney, raczył Nayłaskawiey przeznaczyć Summę 40,000 Rubli na pomnożenie Biblioteki, ufundowanie szkoły Kliniczney i powiększenie Gabinetów fizycznych, aby mogły odpowiadać rozszerzonym i pomnożonym Naukom w Uniwersytecie wedle nowego planu; oraz Summę 30,000 Rubli na pierwiastkowe nakłady Szkół w wydziale Uniwersytetu Wileńskiego.

z Petersburga V. S. 16. Października

Aktualny tayny Konsyliarz Minister sprawiedliwości Xiąże Łopuchin donosi, że przysłane pocztą poprzednikowi iego obwinienie różnych urzędników Mińskiey Gubernii od nikogo nie podpisane za naywyższym rozkazem, iako paszkwil publicznie w tey stolicy zpalone zostało. Uwalniaią się od służby Podpółkownik Astafiew z rangą Półkownika, mundurem i pensyą zupełney gaży; Major Gibertowski z rangą Podpółkownika; Major Francich z rangą Podpółkownika mundurem i pensyą połowy gaży; Major Nefiedew z rangą Podpółkownika.

z Wiednia 22. Października

Porta przez 3 gońców, z Akry Alexandryi Smirny przysłanych odebrała smutną wiadomość, że cały Egipt iuż opanowali Beiowie Mammeluków, zbuntowanym żołnierzem Albańskim potężnie zasileni. Załogi Tureckiey w Alexandryi kommendant bronił się długo i walecznie, kilkakroć szturmuiących odparł z klęską od twierdzy; naostatek poddać się musiał przez umowę gdy niedostatek ammunicyi i żywności, wzrastaiące coraz nieprzyiacioł siły, zgubiona nadzieia obiecanych z Europy posiłków, broń z rąk wytrąciły. Dokładnego opisania tych szczegułów czekamy. Reis Effendi posłom zagranicznym w Constantinopolu doniósł w krótkości o wszystkiem, przydaiąc uwagę, że nie potęga Mammeluków i Arnautów, nie Egipcian niechęć i swawola, lecz obca intryga ważną Prowincyą wydziera Sułtanowi. Dywan środków nowych nie przedsiębierze ku odzyskaniu oney; Kapitan Basza z flottą nie wiadomo gdzie krąży; Ghezzar Basza nieczynny; Abd El Ouhab innym dzierżawom Tureckim zagraża. Z drugiey strony Angielskie okręta przestały ściśle przetrząsać statki wychodzące z ciasniny Dardanelskiey; iest nadzieia że handel na morzu czarném znowu zakwitnie.

Wielu obywatelów Belgickich i Piemontskich z familiami swoiemi dawno tu mieszkaiących, oddala się do oyczyzny; tak uczynili Xiążęta de Ligne i wielu innych. Ściśle albowiem postrzega Konsul, ażeby według brzmienia traktatów każdy się oświadczył, gdzie mieszkać obiera pod rządem Austryackim lub Francuzkim.

z Londynu 18. Października.

Z Madrytu przyszłą wiadomość, że Król Katolicki postanowił odtąd nie nosić orderu Francuzkiego S. Ducha; noszenie onego, iako też innych orderów Fracuzkich po całey Hiszpanii ma być zakazane Królewskim edyktem. — Żółta gorączka w Ameryce północney nie ustała; naybardziey w New York coraz więcey ludzi umiera; 40 t. obywatelów opuściło miasto; kommunikacyą z okolicami przecięto, ustanowiono kwarantannę. — Francuzi przedaiąc Louisianę stanom zjednoczonym, do niey przyłączyć mieli Floridę zachodnią. — Generał Rochambeau utrzymuie się dotąd w S. Domingo; pogłoski o kapitulacyi iego z Admirałem Duckworth nierzetelne były. Słychać że miasło S. Nicolas opuścili Francuzi, zgromadzaiąc potęgę całą do kilku mieysc warownych; kobiety i dzieci do wyspy Hiszpańskiey Cuby odwieziono. Republikantscy korsarze zabrane Anglikom statki do portów Amerykańskich zprowadzać zaczynaią. Hieronim Buonaparte znayduie się w stolicy Washington witany strzelaniem z armat.

Ponieważ Hiszpani nie tylko pozwalaią Francuzom zdobycz wszelką do portów swoich zprowadzać, ale też korsarskie statki budować i uzbraiać; spodziewamy się że rząd nasz wkrótce woynę zapowie Królowi Katolickiemu — Naylepiey znaiący się Officyerowie Angielscy rozumieią, że Konsul przed d. 15 listopada uskuteczni wielką wyprawę; ten czas do niey naylepszy. Admiralicia ma wiadomość od statków zamykaiących porty Francuzkie, że nieprzyiaciel zprowadził iuż artylleryą na flottyllę, niemniey żywność i ammunicye; woysko stoi w blizkości, maiąc korzystać z naypierwszey pory. Zabieranie żołnierza na statki wiele czasu potrzebuie. Z naszey strony porty Plymouth, Porstmouth, Chatham od morza i lądu ogromnemi batteryami opasano; naybardziey iednak uyście Tamizy; tu wiele okrętów i fregat na rzece postawić mamy; wszystkie będą połączone łańcuhami eby nieprzyiacielskie statki przeiść w górę nie mogły; iedyny dla nich sposob będzie zpalić linią. Nadbrzeża pomienioney rzeki liczną artylleryą osadzono.

W Plymouth kazano gotować statki na zabranie 20 t. żołnierza lądowego z 4 miesięczną żywnością. Na iakie przedsięwzięcie, zgadnąć trudno. Dziś Admirałowie Keith i Montagu zdaią się myślić iedynie o zburzeniu portu Boulogne; eskadrę znacznie powiększyli; nie zbywa na ammunicyach okrętom, iak zbywało, niewiadomo dla iakiey przyczyny, w bitwie ztoczoney z flottyllą z Calais i Dunquerque płynącą. Zamiana woiennych brańców zaczęta; wielu Francuzów odesłaliśmy do oyczyzny; nasi którzy ze Francyi powrócili, mówią, że na obeyście się z niemi nieprzyiacioł narzekać nie mogą; używali wszelkiey swobody; do Paryża tylko przyieżdżać zabroniono. Po wielu prowincyach Officyerowie doświadczeni lud nauczaią, iak ma użyć w potrzebie dzid, któremi iest uzbroiony po większey części. — W Irlandyi chociaż bunt zdaie się zgaszony zamknięte nie są teatra śmiertelne; miecz katowski codziennie krew przelewa. Rząd od naczelników ma pewną wiadomość, że rokosz Irlandczyków powszechny nie był. General Russel dotąd nie ukarany Vice Król poymał iescze wielu podeyrzanych. W Hrabstwie Wicklow umarł Katolicki Biskup; zgromadził się tłum pospólstwa na pogrzebowy obrządek; stoiący blizko regiment dragonii biorąc to za powstanie buntownicze, wpadł z orężem deby.

ym; gmin rozpędzony, trnmna i ciało w sztuki porąbane; ten przypadek wyrazić trudno iak roziątrzył Irlandczyków.

Do Lisbony maią być wkrótce posłane statki od rządu dla zabrania towarów i wszelkiey własności Angielskiey, iaka się znayduie w Portugallii. Los tego Królestwa dotąd wątpliwy.—Ochotników Szkockich liczemy 300 t. Elphy Bey i Poseł Mammeluków, żyie w stolicy naszey dość okazale; dwór ma z kilkudziesiąt osob złożony, 3 kobiety, Czerkaskę i dwie Georgianki, młode, piękne, śpiewać, grać, i tańcować uczone. Sam rodowity Georgianin, kupiony za tysiąc cekinów przez Murada, poźniey przyiaciel pana swoiego, męztwem znamienity pomiędzy Mammelukami. dziś drugie mieysce trzyma w rzędzie Beiów. Walczył uporczywie z Francuzami w Egipcie; nigdy związków mieć nie chciał z tym narodem; a gdy oprzeć się nie mógł przemocy, ustąpił z wiernym ludem na pustynie i Papiery nasze dawno utrzymuią się na iednakim stopniu od stu 52; Amsterdamskie w górę poszły; ponieważ biega u Batawów pogłoska, że Poseł ich Schimmelpennink od Konsula do Londynu przyniesie ostateczne warunki pokoiu; lecz u nas nikt nie wierzy tey powieści; mówić nawet przestano o posrednictwie Mocarstw oboiętnych.

z Hagi 18. Pazdziernika.

Generał en chef Victor stanoł przy armii w Utrechut zebraney. Regencya, zgromadzeniu prawodawczemu Batawów ma ukazać niedostatek skarbu na rok następuiący; wyniesie 40 mill. zł. hol. zastąpiemy dobrowolną pożyczką. Konsuł ma dni kilka żabawić w Flessingue; do tego portu nie licząc statków naszych, przyidą liczne dywizye, które zbudowali Belgowie, iakoteż okręta kupcom zabrane.

Od granic Włoskich 3. Pazdziernika.

Rząd Liguryiski woyska część zwinoł; 19 Officyerom od służby uwolnionym pensye naznaczono.—W Rzymie odprawił się uroczystym obrządkiem akt beatyfikacyi Kardynała Tommasi przez Dzi kana Collegium Xiążęcia d' York; w obecności dwóch Sardyńskich Królów, Arcy Xiężniczki Maryanny, i wiela Panów.—Biskup Amiens przybył do Turinu; maiąc urządzić na wzór Francuzkiego, Piemiontskie duchowieństwo.—Ociec S. Kazał uzbroić korwety Piotr i Paweł darowane iemu od Konsula; złączone z innemi statkami porazać będą rozboyników Afrykańskich, którzy uprzykrzyli się tego roku brzegóm państw iego.—W armii Francuzkiey wielkie poruszenia widziemy; regimenta z iednych stanowisk na drugie przechodzą; liczy dziś Konsul we Włoszech 130 t. żołnierza Zniwo w Sycylii i Afryce mierne było; lękalismy się drożyźny, gdyby okręta przybyłe z morza czarnego nie napełniały zbożem Włoskich portów.

z Paryża 18 Pazdziernika.

Minister woienny Berthier d. 14 wyiechał do Belgium, przeyrzeć maiąc wszystkie obozy i woyska do wyprawy przeznaczone, podróż iego trwać ma dni 14; wkrótce wyieżdża do Amiens Minister Talleyrand, co niektórzy biorą za dowod, że Konsul rychło pospieszy do portów.—W Cherbourg, S. Malo i innych mieyscach doświadczono statków budowanych według przepisu Konsyliarza stanu Forfait; pokazały się bardzo dobre i do użycia wygodne.—Umarł tu Generał Monfort wiekiem i służbą naystarszy; liczył lat 81 służył 67 znaydował się na 15 bitwach lądowych iedney morskiey, 7 obężeniach; raniony 9 razy dwakroć był ieńcem.—Oprócz statków iuz zpuszczonych na wodę, buduiemy na Sekwanie 12 na wzór Hiszpańskich, tyleż na wzór Batawskich.—Xiąże dziedziczny Wurtembergski miał prywatną audyencyą u Konsula.—Rząd odebrał z Rzymu Papiezką Bullę na Jubileusz; nie wprzód iednak wezmie skutek, aż wszystkie Biskupstwa w kraiu Francuzkim według przepisów Konkordatu zostaną urządzone.

Korsarzom naszym powodzi się lepiey nad inne czasy; porty Martiniki w Indyi zachodniey napełniły się zdobyczą Anglikom wydartą, mianowicie statkami płynącemi z Trinitady; Hiszpańskie w Europie innemi, które zabieraią armatorowie z Bordeaux.—Wyprawę do Anglii maią niektórzy za bardzo blizką. Akademia w Caen medal ofiarowała Poecie, który naylepszą Odę napisze na uwielbienie pamiątki Guilhelma Xiążęcia Normandyi, który podobną wyprawę przedsięwzioł, i na tronie Angielskim zasiadł.—Statek flottylli w porządku 405 płynący blizko Cherbourg osiadł na piaskach; morze zburzone śmierć nieuchronną zwiastowało. W stanie okropnym Szef 24 półbrygady Salmon, który się znaydował obecny z dywizyą żołnierzy, obawiaiąc się ażeby chorągiew przypadkiem nie poszła w zdobycz krążącemu niedaleko nieprzyiacielowi, w krótkich wyrazach przełożywszy, iakby to rzeczą haniebną było, wzioł i około ciała swoiego obwinoł. Nastąpiła pogoda, okręt zawinoł do portu. Konsul o wszystkiém uwiadomiony; widzę, rzekł, ze 27 półbrygada zawsze iednym tchnie duchem.

Stanu Konsyliarz i naywyższy dozorca edukacyi narodowey, uczony Fourcroy odwiedził drukarnię Ob. Herhan gdzie nowo wynalezionym sposobem na świat wychodzą naylepsze dzieła, stereotypes; oglądał i pochwalił.—Kilku emigrantów przez amnestyą oyczyźnie wróconych do więzienia Temple zaprowadzono; bawili się intrygą prawu przeciwną.—Znaiomy Hervas Ministrem skarbowym został w Hiszpanii; o oddaleniu Xiążęcia pokoiu, przyięciu Konsulowskiego ultimatum w Madrycie i Lisbonie, rozwiązaniu armii pod Bayonne zgromadzoney, czekamy pewnieyszych wiadomości Tu rozumie wielu, że Król Katolicki według dawnego przymierza, odpornie i zaczepnie z Francyą przeciw Anglikom czynić będzie.—Wczora Konsul w S. Cloud zgromadził radę wielką legionu honorowego,—W całey Francyi lud nie czuie, że woynę mamy; podatek mnieyszy od dawnego; żywność droższa, rzemieślnik i naiemnicy więcey zarabiaią; wiele tysięcy ludu rząd utrzymuie do naprawy drog, robienia nowych, kopania kanałów, zgłębiania i rozszerzenia portów, stawienia mostów, zwracania rzeki Ourb i do innych robot publicznych.

Generał Administrator Piemontski Menou pisał do rządzących Departamentami: Nie wątpię, że naygorliwiey pracować zechcecie na dobro powszechne, zamykaiąc pilnie domy grom azardownym podziśdzień swięte, Są to iaskinie łotrowskie, szkoły wszelkiey zbrodni, w których iak w przepaśći giną, maiątek, honor, cnota, uczciwość, często nawet życie obywatelów. Przywiązanie do gry nieszczęśliwe prowadzi człowieka do próżniactwa; uczciwych lecz ułomnych i słabych przemienia w zbóyce i łotry. Do tych domów nie ieden wchodzi oszukany, wychodzi filutem i oszustem. O iak wielu maiętnych kupców, dostatki nabyte przemysłem i dobre imie tam poniosło na ofiarę. Jak wielu młodzieńców zacnych tu się zhańbiło na wieki, napawaiąc goryczą dni krewnych, przyiacioł, i rodziców, którzy wszystko łożyli chcąc z nich mieć obywatelów pożytecznych! Jak wielu służących ufnością pańską zaszczyconych, dla dogodzenia fatalney passyi, obrało stan złodzieyski! Kto trzyma dóm szulerom otwarty, iest większym złoczyńcą od złodzieiów i rozbiiaiących na drodze; bo się stał nauczycielem i przewodnikiem do wszelkiey zbrodni. Do urzędników i sędziów cnotliwych należy scigać i karać surowie bezwstydnych ludzi, którzy wbrew idą, ustawom prawa, wywracaiąc obyczaie i moralność.

Dokończenie uwag Archenholtza.

Osadzone długiemi działami lądowemi, nie boią się krótkich, niedaleko nośnych armat okrętowych. Rozległość brzegów Angielskich ułatwiaiąc lądowanie Francuzom, rozrywa siłę onych broniącą. Daymy że tylko 100 t. weteranów do kraiu wprowadzi Buonaparte. Z iedney strony potrzeba zwycięźenia konieczna, lub nieuchronna zguba za przeciętym powrótem, doświadczenie, zaufanie w Wodzach z narodu wybranych, straszna artyllerya; z drugiey woysko rozrzucone; niezrachowana liczba rolników, rzemieślników, zle uzbroionych, niekarnych, nie ćwiczonych stanie do boiu.

Cóż mówić o korpusie ślachetnym ochotników, który się zkłada z wielu tysięcy młodzieńców polować iedynie nawykłych. Taki lud gdyby starego żołnierza pokonał, przypadek, położemy w liczbie naydziwnieyszych. I to ieszcze zastanowić powinno uwagę, iż w Anglii panuie zawiść i niechęć między wielo Hrabstwami; dziełem to iest polityki, która iednym dała większą reprezentacyą w Parlamencie niż drugim, swobody, przywileie, pierwszeństwo, na co inne poglądaią zazdrośnêm, okiem. Zkrzywdzeni, poniżeni żeby równie z ulubionemi synami oyczyzny ubiegali się do iey obrony, tym chętnie podlegali, ich przywileie krwi własney przelewem utwierdzali na wieki; na to trzeba coś więcey niż obywatelskiego ducha. Bogacze w rycerzów nagle przemienieni, maią słuchać rozkazu Officyerów lądowych, dotąd powszechnie wzgardzonych? nienawistnych mieszczan wieśniacy i rolnicy? Któż w takiey zdań różności nie przewidzi zamieszania i niezgody: walczyć zaś trzeba z nieprzyiacielem który tchnie iedną wolą pod wodzem iednym.

Zalecili Ministrowie azeby w przypadku lądowania bydło i konie od brzegów do prowincyi unętrznych wprowadzano. Przykro będzie rolnikom bogatym, ulubioną własność oddalać od siebie na takie mieysca, gdzie niedostatek opatrzenia szkodę wielką sprawić może. Z tąd Windham naywiększe zamieszanie przewidział. Mogą Anglicy zaufać potędze swoiey na morzu; godzi się im wiele rozumieć o wyprawach obronnych na lądzie, nie szkodziłoby pomyślić iak straszna klęska nastąpić może po iedney tylko bitwie przegraney w kraiu. Daymy że narod cały tchnie męztwem że Francuzów nienawidzi; lecz ani karności, ani potrzebnego wytrwania, ani iedności ani porządku, zatém zwycięztwa w pospolitém ruszeniu człowiek roztropny spodziewać się nie powinien. Co za szkoda gdyby takie ofiary, potęga tak wielka, daremne były, gdyby Anglicy oyczyznę kwitnącą od przodków przyiowszy, następcom wstyd, hańbę, poniżenie i rozwaliny kraiu dziś przemożnego zostawić mieli. Bo tu im nie idzie o zysk lub stratę dalekich osad, części Królestwa; lecz o zachowanie imienia i niepodległości. Z nieprzyiacielem zawziętym, z ludem na woynach twardym do czynienia maią, który głosno przed obliczem świata woła, że berło panowania nad Oceanem wydrze Brytannom, lub zginie w tey walce pamiętney.

Naostatek wylicza Archenkoltz trudności z Francuzkiey strony w zebraniu statków, zabraniu woyska na nie gdyby o tém nie wiedział nieprzyiaciel; w połączeniu flott z Cherbourg, Boulogne, Dunquerque, Ostendy, Flessingue płynących; nie przepomniał mówić o czułości Anglików, niebezpieczném zpotkaniu z niemi na morzu. Opuszczamy zdanie iego, czyli wodzowie Francuzcy maią po wylądowaniu opieszale czy śpiesznie woiować, w kupie lub rozproszone woysko trzymać; wgłąb kraiu ciągnąć albo trzymać się brzegów przestaiąc na zdobyciu portów głównych i Londynu; co czynić powinny Angielskie flotty w takim przypadku. Wszystko to lepiey zostawić Wodzom flott i armii; pamiętaiąc że po opanowaniu portów nie mieliby zchronienia żadnego Anglicy; Francuzom na okrętach nie będzie zbywało. Naylepszy więc środek bombardować i zburzyć Boulogne, Dunquerque Flessingue, chociaż i ten z doświadczenia trudności ma wiele.

z Amsterdamu 22. Października

W Ostendzie zgromadzili Francuzi 200 statków rybackich nie licząc innych wielu, ogułem 500 wyniosą. Minister woienny Berthier ogląda teraz woyska w Belgium stoiące. Pomieniony port do dziś dnia otwarty, bateryami opatrzono tak dalece, iż bombardowania lękać się nie trzeba. Francuzi na żołdzie Batawskim służący z ciągaią pod Amersfort i Utrecht; tam Generał Victor założył wielkie magazyny; nie łatwo zgadnąć przyczynę tych obrótów. — W mieście Flessingue iest wiele ubuztws. Nie małą dla nich zkładkę zrobili Franmasoni, do których liczby należy Generał kommenderuiący Monnet. Złodziey Payan w Paryżu przed sądem stawiony, domawiał się o wieniec obywatelski w nadgrodę bitwy pod Fleurus wygnaney,. Przegralibyśmy, powiedział, gdyby żołnierz opatrzony we wszystko nie był; opatrzyliśmy za pieniądze wzięte za kleynoty koronne mianowicie sławny kamień Regent, tego rząd nigdyby nie dostał, gdybym nie miał niewinnych związków z témi co skarbiec Królewski zkradli; mnie więc Oyczyzna winna zwycięztwo, a zatem nadgrodę. Lecz Sędziowie na 8 letnie więzienie zkazali złoczyńcę.

Od granic Szwaycarskich 14 Października.

Seym nasz posłowi Francuzkiemu Generałowi Ney podał warunki dodatkowe do traktatu przymierza dwóch narodów; zciągaią się wszystkie do handlu. Francya dozwolić ma Szwaycarom wolne zprowadzenie iedwabiów; wolne wprowadzenie do Francyi produktów i rękodzieł Szwaycarskich; zmnieyszy cło na niektórych; pozwoli przez kray bez opłaty prowadzić do Hiszpanii, posyłać do zamorskich osad rozmaite towary; ztamtąd zprowadzać do siebie.—Teraz wszystkie Cantony roztrząsaią przymierze z Francyą zawarte i kapitulacyą, Canton Vaud wszystko pochwalił i potwierdził iednomyślnością głosów oświadczaiąc Konsulowi wdzięczność. Toż samo w Berne, Zurich nastąpiło. Landamman d' Affry przełożył Cantonom potrzebę zapobieżenia emigracyi dziś zagęszczoney, nie przymusem, bo ten środek z doświadczenia, skutecznym nigdzie nie był, lecz przez oświecenie chciwego nowości gminu, ażeby przecie pomyślił, co zyskać lub utracić może przemianą siedliska.

Generał en chef Ney przyimuiąc od Szwaycarów podane warunki traktatu handlowego, zaręczył naprzód, ze Francya soli 200 t. centnarów corocznie dostarczaiąc zprzymierzeńcom, nie wkłada na nich Konieczney potrzeby zabierania towaru z własną szkodą, aniteż zysku własnego szuka; lecz iedynie chce związki przyiacielskie rozszerzyć i umocnić między narodami sąsiedzkiemi przez rozkrzewienie handlu i zamianę wzaiemnych produktów. Igdyby nawet Szwaycarowie mogli u drugich sól taniey kupować, Francuzi większe im od wszystkich ofiaruią korzyści z innych względów, które małą stratę pokryć są zdolne. Przydał ieszcze Generał, że Szwaycarowie traktatem obowiązać się powinni, ażeby przez ich kray do Francyi nie wprowadzano zakazanych towarów; na ten koniec umówią się z obustron stróże celni, ażeby w przypadku wzaiemną sobie dawali pomoc, Pod temi warunkami przyrzeka Konsul produkta Szwaycarskie do Francyi wchodzące od opłaty uwolnić, od innych znacznie cło zmnieyszyć. ażeby zaraz narod widział korzyść nowego przymierza. Cantony Katolickie przez Landammana d' Affry prosiły Oyca S, ażeby nie pisał Konkordatu bez ich wiedzy, obiecuiąc na Seymie następuiącym ułożyć wszystko·

z Liege 18. Pazdziernika

Nasz Departament między nowo przyłączonemi do Francyi nie posledni, nie dał się innym uprzedzić w oświadczeniu wdzięczności, przywiązania, i wierności nowey oyczyźnie. Dnia dzisieyszego zpuściliśmy na wodę statków 10. kosztem obywatelskim zbudowanych, każdy naznaczaiąc imieniem sławnieyszych wodzów RP, miast i rzek kraiowych; tłum ludu ciekawego był niezmierny; flottylla zupełnie uzbroiona wkrótce do portów odpłynie dla złączenia się z innemi, które Departamenta Belgickie na wielką wyprawę dać maią. W naszym kraiu, wszystkich Departametach nowo przyłączonych do Francyi, i w Alsacyi, Administratorowie biorą dzieci ubogich ludzi i podrzudki, każąc ich uczyć rzemiosł potrzebnych do budowli okrętowey. Maiętnieyszym rodzicom wolno iest do tey szkoły oddawać synow.

Podaie się do wiadomości iż się znayduie do przedanie w Pałacu niegdyś Koszczyna a dopióro Szemiota Sędziego, pod Bosaczkami, Karyta poczwórna nowa niepospolita z 6cią końmi Angielskiemi. Życzący one kupić ma się udać do Symona Surowcowa w tymże Pałacu mieszkaiącego ktory i cenie obiawi.

Sylweciarz znayduiący się w Wilnie uwiadamia Osoby potrzebuiące go iż mieszka teraz na Ulicy Zamkowey w Domie JP. Gutta Aptekarza, pod Nrem 108. Oraz ma honor rekommendować się, ktoby sobie życzył mieć Sylwetki roboty onego naypodobniey i naypięknieyszym guście odrysowane otrzyma. Zpowodu wielkiey doskonałości onego w tey klassie roboty, wielorakim gatunku Sylwetek, a podług różnicy onych, rózna cena nastąpi. 1mo Sylwetka wbuście czarna na złocie Lub innym iakowym kolorze czer: zł: 2 cała figura w Lanszawcie lub na koniu czer. zł: 5 2do na czarnym dnie złota Sylwetka w buście, w tylu gatunkach różniących się od ceny naymnieyszey czer: zł: 5 gradatim coraz kunsztowniey wypracowanych, aż do czer: zł: 25 3tio tegoż gatunku w cały figurze, iedney lub dwuch figur na iednym szkle od ceny czer: zł. 30 do czer: zł: 80 a do wyżey wyrazonych Sylwetek utezgo znayduie się oprawa gotowa w różnych fasonach.

Dnia 25go 8bra teraźnieyszego Roku zgineła kapa z kozła od Karyty podwóyney, JW. Hrabini Tyszkiewiczowey Kasztelanicowey Żmudzkiey, tey Kapy kolor czarny nakształt kafowego sukna francuzkiego od dołu aftowana szyroką teraźnieyszym fasonem włóczką koloru Porańczowego wlienie nakoło od dołu bartem lamaranczowego wlienie nakoło od dołu bartem lamowana wązkim i odwierzchu tegoż samego koloru iak aft, podszewka tey Kapy Cwilichowa w białe pasy i niebieskie, a zeszystkich czterech rogow rzemyki wązkie czarney skury do przywiązania tey kapy ktoby otakowey Kapie doniosł do Kamienicy JW. X. Kanonika Tyszkiewicza pod Nrem 695 na Ulicy S. Jerzego, odbierzę przyzwoitą nadgrodę.

Przybywszy do tuteyszey stolicy, w całę znowemi instrumentami Optycznemi naszey roboty podług naynowszego fasonu Angielskiego, mamy honor donieść Przeswietney Publiczności, niemniey amatorow Optyki; iż dostać u nas można wszelkiego getunku, iako to: 1) Mikroskopia Composita. 2) Mikroskopia słoneczne 3) Pryzmata. 4) Wielkie i małe Perspektywy. 5) Jakoteż wszelkiego kalibru. 6) Małe ręczne Teleskopia. 7) Różnego gatunku szkła podług oka każdego i potrzeby, niemiey okulary dla oczu, które ieszce tylko cokolwiek promienia maią toż samo i na krótki wzrok maiących, tak iż siedząc i w dalekiey odległości czytać i widzieć mogą. 8) Rożnego rodzaiu pałącce powiększaiące zwierciadła. Oprócz zas wzwyzz wymionym znayduią się u nas szkła Optyczne, Cameram Obskura, Laterna Magica Camera Ocularis &c. &c. Do tego wszelkie zepsute instrumenta Optyczne reperuiemi, Gdy zas takowych szkiel i instrumentow nigezie nie przedaią my podobniez z takowemi na przedaz nie wysyłamy. Awięc każdego Amatora zapraszamy dosiebie zaręczaiąc cene mierną i ukontentowania każdego.—Bracia Goldschmidowie mieskamy na Ulicy Niemieckiey w domu Klotza pod Nrem. 379.

Wincenty Swierzewski w Imieniu własnym, i dalszych w spół naturalnych Sukcessorow zeszłego Piotra Mackiewicza Skarbr: Piłgo czyni ostrzeżenie, Iż JP Benedykt Piotrowicz Mostow: orszań: za Obligiem Oycowi swemu Ignacemu Piotrowiczowi; iakoby od zeszłego Piotra Mackiewicza na summę tallarow 700 z terminem oddania w r. 1768 Apr. 10 dnia wydanym napastną stosuiąc pretensyą, niepewnie extra Gubernii; w Ziem; Wileń: otę zmysloną należność przed się wziął czynie krok. Sukcessorowie Piotra Mackiewicza maiąc dowody ze takowa summa przez Mukiewicza pożyczaną nigdy niebyła o nikczemność więc i kassatę rzeczonego Obligu w własney Gubernii Wileńskiey w Sądzie Ziem: Pttu: Łepelskiego gdzie i maiątek W. Piotro wicza leży znim że rozpoczęty kontynuuie się Proceder atam nim się złe nastanie rzeczonego Obligu i za onym nikczemność pretensyi 700. Tallarów wywieże iżby JP. Piot wicz z nikim o takowę summę za Obligiem i o sam Oblig kontraktu i przewodow zawierać nie mógł, ze on iest podeyrzany Powszechność ostrzegam.

JW. Sulistrowska ex Pisarzowa Litt: nabywszy maiątek Perwoniszki w Pow. Zawil. od W. Kiełpszowey Ob. wieczność, znalazła na nim Posessorów tradycyinych Rewkowskich, z któremi czyniąc układ 1802 24 Czerw. wydała 2 obligi. 1 na cz zł: 184 na imie Stef i And. Rewkowskich: 2 na cz: zł: 458 na imie Jana, Franc. Hilar Justyna, Marcina Rewkowkich z terminem opłaty 183, 23 Kwietnia: aże kredytorowie Rewkowskich założywszy areszt na te summy, Aktorkę pozwali do Juryzdykcyi oddzielnych; Sulistrowska na terminie cz. zł. 642 w Kancel. Ziemsk. Zawil. na ich kredytorów satysfakcyą lokowała; z tey lokacyi Rewkowscy wzieli cz: zł 184 i oblig aktorce zwrócili; drugi na cz. zł. 458 w ręku drugich Rewkowskich wyż wyrażonych został; ten gdy iuż opłacony przez lokacyą summy w Kanc. Zawil. a Sulistrowska dekretem Ziem. Wileń. od prozekucyi kredytorów Rewkowskich uwolniona, żeby więc za tym drugim nieczyniono nadużycia, o którego zwrót prawem czynić przedsięwzięto, daie się niniejsze ostrzeżenie publiczności.

Kantor Rekomendacyonalny z Poleconych mu wiadomości donosi, iż ma Officyalistów, ku potrzebie Obywatelstwa, mogących przyiąć obowiązki rozmaite z pomiędzy tych niektórzy sa Possessyonaci, a ci żyezą być Kommissarzami Plenipotentami i Ekonomami. — Przytym znayduią się Sekretarze umieiący doskonale Język Ruski. — Guwernerowie. — Metrowie Muzyki. — Kamerdynerowie, Felczerowie, kucharze, Tapiserowie, i liberya. Tenże ma Panny umieiące robić stroie różne ubiory, i tym podobne Talenta. — Także ma Fortepian roboty Warszawskiey, kanarka umieiącego spiewać kuranty łaskawego Ma karyty poczworne, podwóyne. — Konie do Poiazdow, pod wierzch anglizowane ma Pałace, Kamienice, Dworki na przed-mieściu i w mieście do z przedania, arendowania Rocznie lub miesięcznie przytym ma plac Ziemski duży do zbycia. Oraz na Partykularzu Wsie Folwarki z poddaństwem w bliżkości miasta Wilna, także ma od Pewnego Obywatela człeka maiącego z górą lat 30 a ten iest zupełnie doskonałym w ciesielstwie i Gospodarstwie Inspekcya Kantoru, prosi Obywatelów, aby donieśli ktoby do zbycia miał kleynoty, Srebra; tudzież Pieniądze gotowe na zastawy a iak kleynoty zaplacone; tak pieniądze uprocentowane zostaną.